

ИЛЯ ИЛФ, ЕВГЕНИЙ ПЕТРОВ МЪРЗЕЛАН

Превод от руски: Ася Григорова, 2001

chitanka.info

Точно в девет сутринта малката стая на отдела за планиране се напълни със сътрудници. Железният калъф, свален от машината, изтрака, сложиха го на прозореца, заблъскаха чекмеджетата по бюрата и работният ден започна.

Последен пристигна Яков Иванович Дубинин.

— Привет! — поздрави жизнерадостно той. — Здравейте, Фьодор Николаевич, здравейте, Людмила Филиповна. На останалите — добър ден.

Но като се обърна към писалището си и видя купа бумага, мигом посърна.

Поседя известно време втренчен тъпо в книгата, после се сепна и отвори „Правда“.

— Охо! — възкликна след десетина минути. — Виж ги ти немците! „Ер нувел“ пише...

Отделът не реагира.

Дубинин, естествено, разбираше, че трябва да се залови с планирането, но някаква непреодолима сила го накара да обърне страницата и да потъне в обширна медицинска статия.

— Другари — обади се пак той, повдигайки вежди, — вижте само какво става! Четохте ли днешната „Правда“?

Трудолюбивите чиновници учудено вдигнаха очи към него, а Людмила Филиповна дори за миг спря да пише на машината.

— Ще може да се ражда без болка! Не е ли чудесно, а?

Дубинин се развълнува така, като че самият той беше раждал неведнъж, и при това в ужасни мъки.

Машината затрака отново, а Яков Иванович продължи четенето. Добросъвестно изчиташе всичко подред, без да пропусне нито една дописка, като си мърмореше:

— Ама сеитбата върви добре. Сеят, сеят, засяват. Нещо тази година не сеят в калта, а? Пък може и да сеят, но не го пишат? Да-а-а, продължаваме по-нататък. Леле! Пак хулигани! Хич не бих се церемонил с тях, честна дума! Професор Пикар е във Варшава. Лично аз никога не бих летял в стратосферата. Ако ще, да ме позлатят... А в Большой театър днес дават „Садко“, билетите с печат „Град Китеж“ важат за двайсет и осми. И какво друго? Концерт на Беата Малкин... Вечер на хумора и сатирата с участието на първите ни сили...

Партийният комитет вика в стая № 598 другаря Никитин... Тъй, тъй... Телефони на редакцията... Пълномощникът на Главлит е на 22 624...

Дубинин си погледна часовника угрижено: беше едва единайсет!

— Ами „Известия“ къде е? — провикна се делово. — Дайте ми „Известия“. Фьодор Николаевич, къде е „Известия“? Проклетата куриерка вечно го забутва някъде.

— Днес няма „Известия“ — сдържано отвърна Фьодор Николаевич.

— Как така няма?

— След почивен ден никога няма.

Като осъзна, че вече няма какво да чете, дори физиономията на Яков Иванович се промени. Той запука с пръсти опечалено и четвърт час седя, неспособен да помръдне. После се мобилизира и се зае да подвърже паспорта си с картон. Дълго и старателно ряза, лепи и изплезил език, изписа: „Я. И. Дубинин“.

Докъм един часа грандиозният му труд беше завършен. Наближаваше съдбовният миг, в който все пак щеше да му се наложи да се заеме с планирането. Яков Иванович гнусливо загърби бюрото си като котарак, под чийто нос някой пиян шегаджия тика димяща цигара. Дори изпръхтя от отвращение.

Зад прозореца шумяха голите пролетни клони.

— Уж е слънчево, а е ветровито — оповести Яков Иванович с надеждата да завърже разговор.

— Не ни пречете да работим — отвърна Людмила Филиповна.

— Тук, изглежда, на всички им преча — засегна се Дубинин. — Щом е така, мога и да изляза.

И отиде в тоалетната, където преседя четирийсет минути, потънал в мисли за неколегиалното, грубо отношение от страна на колегите, за професор Пикар и за това, че билетите за „Град Китеж“ важат за двайсет и осми.

„По дяволите — мислеше си той, — а хората си ходят по театри. Имат време бол, що да не се мотаят.“

Дубинин се върна в отдела мрачен и обиден.

— Търси ви един човек — каза Людмила Филиповна. — За планирания стъклен амбалаж. Човекът чака в коридора.

— Няма нужда да ми казвате — скастри я Яков Иванович. — Сега ще се оправя с него. То пък, да прощавате, ама човек и до

тоалетната не може да отиде.

Но в този момент го викнаха при началника.

— Вижте, другарю Дубинин — започна сърдито шефът. — Разбрах, че и днес сте закъснели за работа с десет минути. И значи какво излиза? Не планиране, а манкиране. Разбирате ли какво означават десет минути, откраднати от държавата? Принуждавате ме да пусна заповед за мъмрене. Няма да ви задържам повече, другарю Дубинин. Можете да си вървите.

„Няма да ви задържам“ — огорчено си мислеше Яков Иванович, докато вървеше бавно по коридора. — „«Манкиране»! Вижте моля ви се, какъв майтапчия. Ти се пребиваш от работа, а той... бюрократ смотан! Жандарм в сако!“

— Не, няма да оставя това така — развика се той в отдела, заглушавайки шума от пишещата машина. — Добре де, закъснях с десет минути. Действително закъснях с десет минути. Е, и какво? Да не би това да му дава право да се отнася към мен като с говедо? „Няма да ви задържам!...“ То пък оставаше и да ме задържи, нахалникът му с нахалник. „Можете да си вървите!“ Какъв е тоя тон? Да, ще си отида! И ще се оплача!

Сграбчваше колегите си за ръцете, сядаше по столовете им и пушеше непрекъснато. Най-после се кротна на мястото си и се захвана да съчинява обяснение.

„Обяснителна записка“, изписа в средата на листа.

Изтича до съседния отдел, донесе от там червено мастило и тегли под виолетовото заглавие красива червена черта.

— Другарю Дубинин — каза кроткият Фьодор Николаевич, — подготвихте ли плановите записки за Южния завод?

— Не ми пречете да работя! — развика се Яков Иванович. — Оскърбиха ме, стъпкаха ме в калта! И какво, човек дори няма право да се защити, така ли, отнемат му и последното право, правото на опровержение?

Фьодор Николаевич смутено наведе глава и притихна зад бюрото си.

— Ще им дам да се разберат! — мърмореше си Дубинин, докато сътворяваше обяснителната записка.

„На 25-и този месец бях извикан в кабинета на другаря Питлясински, където бях подложен на нечуван...“

Пишеше с огромна жар, пръскайки мастило по бюрото. Изтъкваше заслугите си в областта на планирането. Да, именно на планирането, а не на манкирането.

„Разбира се, всеки може да бъде язвителен, но да се обърнем към безспорните факти. Инкриминираното ми закъснение от десет минути, предизвикано от трамвайно задръстване на площад «Свердлов»“...

— Другарят Дубинин дойде ли? — се разнесе нечий глас. — Аз всъщност го чакам вече два часа.

— Какво? — рече Дубинин, като вдигна измъчения си поглед към посетителя.

— Идвам по повод на стъкления амбалаж, другарю.

— Ама вие да не сте сляп? — прошепна вбесено Яков Иванович. — Не виждате ли колко съм зает? Пиша докладна записка от изключителна важност, а вие се врите със стъкления си амбалаж. Хората вече нямат нито съвест, нито чувство за мярка, нямат, честна дума, нямат!

Обърна гръб на посетителя и продължи да пише.

„Десетминутното закъснение, предизвикано, както вече докладвах, от задръстването на площад «Свердлов», де факто не би могло да се приеме за достатъчно уважителна причина за хулиганските нападки на др. Питлясински и тия като него...“

В четири и половина Дубинин се надигна от бюрото.

— Това е то — изпъшка той. — Пак останах половин час в повече в тази проклета, изсмукваща кръвта служба. Работиш като луд и никой не ти казва едно „Благодаря“.

Реши да допише и окончателно да редактира обяснителната записка на следващия ден.

1935 година

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.